

ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΝΕΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Τὸ τέταρτο Διεθνὲς Συνέδριο Σπηλαιολογίας.

Στις 12 Σεπτεμβρίου ἀρχίζει στὴν μεγάλη «Αἶθουσα Χοροῦ» τῶν σπηλαίων τῆς Ποσπόινας μὲ πανηγυρική συνεδρίαση, τὸ τέταρτο Διεθνὲς Συνέδριο Σπηλαιολογίας. Τὸ συνέδριο θὰ συνεχισθῇ τὴν ἐπομένη καὶ μέχρι καὶ τῆς 16 Σεπτεμβρίου στὴ Λιουμπλιάνα. Στὸ συνέδριο θὰ λάβουν μέρος πάνω ἀπὸ 500 σπηλαιολόγοι ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου. Μετὰ τὴν πανηγυρική συνεδρίαση, τὸ συνέδριο θὰ μοιρασθῇ στὶς ἀκόλουθες ἐπιτροπές: Φυσικῆς Σπηλαιολογίας καὶ Καρστικῆς Ὑδρολογίας, Βιοσπηλαιολογίας, Παλαιοντολογικῆς καὶ Προϊστορικῆς Σπηλαιολογίας, Τεχνικῆς τῶν Ἐξερευνήσεων καὶ Συγκεντρώσεως Πληροφοριῶν, Ἐκμεταλλεύσεως τῶν Σπηλαίων καὶ Καρστικῶν Ὑδάτων. Πρὶν ἀπὸ τὸ Συνέδριο καὶ μετὰ τὴν ἀλήξην του θὰ ὀργανωθεῖν διάφορες ἐκδρομὲς στὶς καρστικὰς περιοχὰς καὶ τὰ σπήλαια τῆς Γιουγκοσλαβίας. Ἡ Ἑλλάδα καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Σπηλαιολογικὴ Ἑταιρεία, ὅπως γράφουμε καὶ στὸ προηγούμενον τεῦχος, θὰ ἀντιπροσωπευθῇ ἀπὸ τέσσερις ἐργασίαις τῆς κ. Α. Πετροχείλου καὶ τοῦ κ. Γ. Μιστάροδη.

Τὸ κρανίον τῶν Πετραλώνων ἀνήκει σὲ Εὐρωπαῖο

Τὸ Διεθνὲς Ἀνθρωπολογικὸν Συνέδριον ποὺ συνήλθε στὶς ἀρχὰς τοῦ Αὐγούστου στὸ Μπρνο τῆς Τσεχοσλοβακίας, δέχθηκε πᾶν ὀρθῇ τὴν ἄποψη ποὺ διετύπωσε ὁ Ἕλληνας καθηγητὴς τῆς Ἀνθρωπολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Μόσχας Ἄρης Πουλιανὸς γιὰ τὴν καταγωγή τοῦ κρανίου, ποὺ βρέθηκε στὸ σπήλαιον «Κόκκινης Πέτρας» τῶν Πετραλώνων τῆς Χαλκιδικῆς. Ὁ κ. Πουλιανὸς εἰσηγήθηκε τὸ θέμα μὲ τὸν τίτλον «ἡ θέσις τοῦ κρανίου Πετραλώνων Χαλκιδικῆς μεταξὺ τῶν πρωτανθρώπων». Παρουσιάζοντας μιὰ σειρά σχέδια, γραφικὰς παραστάσεις καὶ κρανιοσκοπικὰς παρατηρήσεις ὁ Ἕλληνας καθηγητὴς ἀπέδειξε πὼς τὸ κρανίον αὐτὸ συγγενεὺν μὲ τὰ κρανία τῶν πρωτανθρώπων τῆς Νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης καὶ δὲν ἔχει καμμίαν σχέσηην μὲ τὸν Νοτιοαφρικανὸν ἢ ἄνθρωπον τῆς Ρωσσίας. Κατὰ τὸν κ. Πουλιανὸν τὸ κρανίον αὐτὸ ἀνήκει σὲ ἄντρα 25 περίπου ἐτῶν καὶ ἔχει ἡλικίαν 70—100.000 ἐτῶν. Ἡ ἀνακάλυψις τοῦ κρανίου, πιθανὸν νὰ δώσῃ τὸν συνδετικὸν κρίνον ἀνάμεσα στοὺς πρωτοανθρώπους τῆς Νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης καὶ στοὺς πρωτοανθρώπους τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. Τὴν ἄποψιν τοῦ Ἕλληνα καθηγητῆ ἵεσθήριξαν ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βαρκελώνης Μπασάμπε, ὁ διευθυντὴς τοῦ ἀνθρωπολογικοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ Γιοχάνεσμπουργκ Φ. Τομπάις, ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Σαντιάγο κ. Γκένοβες, ὁ Βέλγος καθηγητὴς κ. Φοίς, ὁ Τσεχὸς καθηγητὴς κ. Βάλακ, ὁ Σοβιετικὸς καθηγητὴς κ. Μπενιάνκ καὶ ἄλλοι. Κατόπιν τῆς εἰσηγήσεως καὶ τῆς συμφωνοῦς γνώμης τῶν περισσοτέρων ἀπὸ τὰ 200 μέλη του, τὸ συνέδριον συμφώνησε καὶ ἡ μελέτη τοῦ κ. Πουλιανοῦ ἔγινε ἀποδεκτὴ παμψηφεί. Ὅπως εἶναι γνωστὸ, ἀντίθετον θεωρία εἶχε διατυπώσῃ στὸ περυσινὸ Διεθνὲς Συνέδριον Ἀνθρωπολογίας ὁ Γερμανὸς καθηγητὴς Μπράιτιγκερ. Ὁ Γερμανὸς καθηγητὴς εἶχε ὑποστηρίξει πὼς τὸ κρανίον ἀνήκει σὲ ἄτομον ποὺ ὑπάγονταν στὴν κατηγορίαν τοῦ ἀνθρώπου τῆς Ρωσσίας.

Ἵπολείματα ἀνθρώπου τοῦ Νεάντερταλ στὴν Τσεχοσλοβακία

Ἐνα κομμάτι μισέλας ἀνθρώπου τοῦ Νεάντερταλ βρέθηκε στὸ Μοραβικὸν

κάρσι κοντά στην πόλη Μπρονό της Τσεχοσλοβακίας. Όπως μεταδίδει το τσεχοσλοβακικό πρακτορείο ειδήσεων «Τσετεκά» η ανακάλυψη έγινε από μια ομάδα ερευνητών του Μοραβικού Μουσείου του Μπρονό σε μια σπηλιά. Μαζί με τη μασέλα που υπολογίζεται πως είναι 40.000 ετών περίπου, βρεθήκαν και μερικά εργαλεία της μουστιαίας περιόδου.

ZOLTAN PAL SZABO

Από την Ούγγαρία μās ήρθε το θλιβερό μήνυμα του θανάτου του συναδέλφου και φίλου Ούγγρου σπηλαιολόγου δόκτορα Ζόλταν Πάλ Ζάμπο. Ο Ζάμπο ήταν γνωστός σε πολλά μέλη της εταιρίας μας, γιατί είχε ήγηθη της ουγγρικής αντιπροσωπείας στην Σπηλαιολογική Συνάντηση της Αθήνας πριν δυο χρόνια και είχε τροφή και σε ανακοίνωση. Η «Ελληνική Σπηλαιολογική Έταιρεία», μετέχουσα στην θλίψη, απήρθυνε τα συλλυπητήριά της στους Ούγγρους σπηλαιολόγους.

Άρχαιο όρυχειο στην Χαλκιδική

Ένα αρχαίο όρυχειο χαλκού, που πιθανά χρονολογείται από την εποχή της κλασικής αρχαίας Ελλάδας, ανακαλύφθηκε στις αρχές του Αυγούστου, τυχαία στην θέση «Τρέσμα» της κοινότητας Παλαιοχωρίου της Χαλκιδικής. Την ανακάλυψη έκανε ο αγρότης Αθανάσιος Σιάκος που μπήκε με συγχωριανούς του σε βάθος 160 μέτρων από την είσοδο. Στο σημείο όμως αυτό αναγκάστηκε να σταματήσει γιατί βρήκε μια σειρά νέες στοές που δημιουργούν λαβύρινθο. Έπειδή δέν είχαν τα κατάλληλα μέσα σταμάτησαν. Από τον τρόπο που είναι ανοιγμένες οι στοές έβγαλαν το συμπέρασμα πως στο μεταλλείο γνώταν ή έξορυξη μόνον καθαρού χαλκού. Όπως διαπιστώθηκε, οι στοές διατηρούνται σε θαυμάσια κατάσταση.

Μεσολιθικά τὰ εύρηματα της Μακρυνίτας

Ο έφορος Αρχαιοτήτων κ. Θεοχάρης μετά την εξέταση των εύρημάτων του σπηλαίου Μακρυνίτας εξέφρασε την γνώμη πως ανήκουν στην μεσολιθική εποχή και πως είναι τὰ αρχαιότερα έργα τέχνης που έχουν βρεθῆ μέχρι της στιγμής στην Ελλάδα. Ο κ. Θεοχάρης τὰ παροθετεί στην δεκάτη χιλιετηρίδα π. Χ. Τὰ σχέδια που ανακαλυφτήκαν εικονίζουν διάφορες σκηνές από κυνήγι. Η ανακάλυψη τους έρχεται για μιά φορά ακόμη να δικαιολογήσει την άποψη για τον οικισμό του ελληνικού χώρου από πολύ παλιά χρόνια. Η έκτενέστερη μελέτη των εύρημάτων θα επιτρέψει την διατύπωση καινούργιων πολυτίμων συμπερασμάτων για την οικηση της Ελλάδας πριν δώδεκα χιλιάδες χρόνια.

Νέες ανακαλύψεις σε σπήλαια.

Οι ελληνικές σπηλιές είναι δεμένες με την ελληνική ιστορία από τὰ πιο παλιά χρόνια. Γι' αυτό και κάθε τόσο μαθαίνουμε και καινούργιες αρχαιολογικές ανακαλύψεις σε διάφορα σπήλαια σε όλη την Ελλάδα. Την ώρα που τυπώνεται τὸ παρόν «Δελτίο» έγινε γνωστή μιά νέα τυχαία ανακάλυψη. Στη σπηλιά «Καταρύγι» της περιοχής Αϊδόνος των Καλαμών ανακαλύφθηκε ένα πήλινο άγγειον του 15ου αιώνα π. Χ. Τὸ άγγείο έχει δύο λαβές και μέγεθος κόπτας παργιού.

Στην Κρήτη ο έφορος Αρχαιοτήτων Δυτικής Κρήτης κ. Ί. Τζεδάκης άρχισε την στήλη εξερεύνηση σπηλιάς με νεολιθικά εύρηματα που έπιστημάνθηκε τον τελευταίο καιρό στο χωριό Πλατύβόλα Κεραμεικών. Πιστεύεται πως τὸ σπήλαιο δέν ήταν λατρευτικό, αλλά χρησιμοποιε σαν κατοικία.